

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЧНА ПРИТУРКА: „ДУХОВНА КУЛТУРА“— списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и пр.) за година 130 лева (платими на два пълти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пълт); за 3 месеца 50 лева (сжшо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковен вестник“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непложитени ржкописи не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плата се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпис и за всъка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Админстрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенцията последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪ ДЪ Р Ж А Н И Е:

1. Празничътъ на възшествието и независимостта. — † Траянопольскій Епископъ Антимъ.
2. Поклонници въ София. — † Стобийскій Епископъ Кирилъ.
3. Свещеникъ и учителъ. — Ив. Василевъ,
4. Евангелски истини. — Дяконъ Г. Ибришиновъ.
5. За Малко-Търново. — С. Е. К.
6. Художественъ отдѣлъ: Въ килията на Отца Паисия.— И. Стубель.
7. Бележки и отзиви.
8. Ки-ги.
9. Изъ печата.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I у „насъ; II въ чужбина.
12. Обявления.

† Траянопольскій Епископъ Антимъ.

Празникътъ на възшествието и независимостта.

Всѣка година на 3 октомври, ние чествуваме възшествието на престола на нашия любимъ царь, който е честитъ, че носи името на св. Бориса. Той съзнава, че е наследникъ не само на името на св. Бориса и на неговата държавна, но и на неговата творческа гениална мисль за православна народна църква, на неговитъ високи християнски добродетели и православни народни традиции.

Същевременно, ние славимъ и почитаме дълото на всички самоотвержени синове на България, които създадоха празници, като тоя на *независимостта*. Тоя день остава въ реда на свѣтлитъ дати, които красятъ историята на нашия измжченъ и озлочестенъ народъ. На тоя день днешна нова България въ знакъ на благодарностъ и признателностъ къмъ тия заслужили на Родината труженици, предзнува едно общонародно тържество. Като чествуваме деня на бойната епопея, на храбрата българска армия, ние спомняме дълата и самоотвержението на ония на-

ши чувовни български юнаци, които сложиха кости по бойнитъ поля въ освободителнитъ войни и умрѣха за свободата на родната си земя, пожерт-

Н. В. ЦАРЬ БОРИСЪ III

По случай деня на възшествието Му на престола.

вуваха се за своитъ ближни. Съ това тѣ най-достойно изпълниха и заветътъ на Спасителя, Който е казалъ: *Нѣма по-голяма любовъ отъ тая, да положи чьной душата си за своитъ ближни.**

И навистина, любовта къмъ нашитъ ближни е едно свещено начало въ живота на народнитъ. Любовта къмъ Отецеството е била и завинаги ще си остане като една основна обществена добро-

детель, която всѣки единъ отъ насъ трѣбва да култивира въ своето сърдце и душа, да я предава и развива и въ поколението, ако искаме това поколение да има една трайна и честита бѣднина, спомняйки заслужилитѣ къмъ Родината народни труженници.

И нали тя безгранична любовь и преданостъ къмъ майка България е движила и оная плеада български синове, които при най-големитѣ боеве и победоносни походи въ освободителнитѣ войни пролѣха своята скъпоценна кръвъ за свободата и обединението на цѣлокупния ни народъ и чийто победи ние възпомяваме въ деня на празника на победитѣ и независимостта?

Българскитѣ народъ ? оувалъ не отъ плечение къмъ военното изкуство, не да обсебва чужди земи, не да унищожавя други държави. Той винаги е желалъ мира, но когато е трѣбвало да воюва, той се е борилъ само за свободата на Родината, за свободата на своитѣ поробени сънародници и за да ги обедини въ една обща цѣлостна държава, предадена вече тогава на миренъ трудъ и культурно развитие.

Ние ни най-малко не трѣбва да униваме отъ туй, че плодотѣ и победитѣ на българското войнство останаха напусто: Чашата на страданията, която съдбата ни прати, е много горчива. Обаче, тя не е смъртоносна. Ние трѣбва да я изпиемъ съ търпението на християнски мченици. На насъ предстои сега нова борба, но борба не съ оржие. Ние ще победимъ съ плановерна работа и трудъ, ще победимъ съ своя народенъ духъ и дисциплина, въ които трѣбва да възпитаваме нашето младо поколение.

Едно общество е толкова по-здорово и по-способно за напредъкъ, колкото повече се труди и работи плановерно и е производително и колкото по-дълбоко неговитѣ членове сж обхванати отъ чувство на любовь къмъ Родината, къмъ съговоръ и общностъ, колкото по-ясно съзнаватъ, че тѣхното благо е въ пълна зависимостъ отъ общото благо.

Нашето войнство, което създаде празника на победитѣ и независимостта, всѣкога е било проникнато отъ туй високо начало. То прояви такова себепридане, усилена работа и душевни съвършенства на бойнитѣ поля, които удивиха свѣта.

Най-големи успѣхи българскитѣ народъ е постигалъ, когато негови членове сж били обхванати отъ силно съзнание за национална общностъ и съговоръ, отъ любовь къмъ Родината, отъ устремъ за увеличение на националната мощъ и националнитѣ блага. Обратено, той започва да упада, когато отдѣлнитѣ му членове изпадали въ поражество, когато все повече и повече губѣли интересъ къмъ общото добро, не сж се увеличавали отъ народнитѣ идеали, не се жертвували за ближнитѣ си, а сж поставяли личното си благо по-горе отъ Отечеството.

Сжщото отношение между народния напредкъ и духа на гражданитѣ ние виждаме и въ най-новата история, която създаде сегашния празникъ на независимостта.

Всичко що може да се създаде отъ нашитѣ дѣди и бащи, се дължи на тѣхнитѣ високи граждански и християнски добродетели, силна воля, желѣзенъ характеръ, самотвержение и любовь къмъ ближнитѣ и Родината, дължи се на тѣхния високъ националенъ духъ и тѣхното силно обществено

съзнание, на тѣхния неотклонимъ стремежъ да сложатъ предъ олтара на Отечеството всички свои сили и срдства. И ние знаемъ, съ какъвъ вихрь и съ какви победи въ освободителнитѣ войни летѣхме напредъ и все напредъ.

Отъ момента, обаче, когато духъ на разединение и несъгласие, грубо партизанство и поражество обхвања гражданитѣ, започна разлабяването на България, което и завърши съ два военни погроми, макаръ изобщо войнството ни доблестно и самоотвержено да се е държало на бойното поле и създаде дати и празници, като тоя *празникъ на независимостта*.

Всѣкой български гражданинъ, който иска да види България издигната и силна, отърсена отъ немощта и ранитѣ на две военни катастрофи, вижда днесъ въ общата плановерна работа надъ себе си и надъ младежта — бждащето на народа ни — единъ залогъ за това. Само упоритиятъ, всеобщъ производителенъ трудъ и работа, придружена съ любовь къмъ Родината и национално възпитание и чрезъ вѣра въ Бога, ще ни спаси отъ икономическото робство, което ни създадоха насилнически договори за миръ.

България преди всичко и надъ всичко!
Да живѣе Н. В. Царъ Борисъ III!

Поклонници въ София.

Всѣки денъ почти сме свидетели на едно не съвсемъ обикновено явление: голѣми групи, предимно селянки и селяни, въ тѣхнитѣ пѣстри носии, обхождатъ забележителноститѣ на столицата, водени отъ наши енорийски свещеници. Това сж поклонници, които се завръщатъ отъ св. Рилска обителъ, дето ги е завела религиозна ревностъ, за да се поклонятъ на св. нашъ отецъ Иванъ Рилски. Скромни, прибрани, свѣтливи и тихи, на обратенъ пътъ за роднитѣ селища, тѣ се спиратъ въ столицата, за да се полюбуватъ и възхитятъ на нейната хубостъ и на нейнитѣ забележителности. И сигурно ще се заврънатъ въ домоветѣ съ св. благословението на св. Иванъ Рилски, съ освещено благочестие и съ повишенъ духъ на българи.

Такива поклоннически групи това лѣто неспирно минаваха за Рилския манастиръ, та и сега, когато есенята вече настѣва, още не скватъ. Хляди наши люде сж тръгнали на този поклоннически пътъ, както нѣкога тѣхнитѣ благочестиви бащи и дѣди, здравитѣ мишици и бодритъ духъ на които родиха, въ дълги и упорити борби, свободата ни и силата ни.

А други хляди не минаваха презъ столицата, защото поклонническиятъ имъ пътъ бѣ къмъ св. Бачковска обителъ.

На всички направиха впечатление тѣзи поклоннически групи и отъ мнозина се чуа похвални думи за нашето енорийско свещенство и признание за неговата народно-просвѣтителна работа. Трѣбваше да потегли голѣмо мнозинство отъ разни кѣтища на Родината, да дойде въ столицата, за да види, че Църквата ни наистина върши едно важно дѣло. Защото кой у насъ нѣкога е повелъ народъ, жени и мъже съ опредѣлена благочестива, просвѣтителна и родолюбива задача на дълъгъ пътъ до нѣкоя народна светиня, до столицата ни и други

забележителни мѣста? Уреждатъ се групови посещения на столицата и другаде отъ деца-ученици. Това е извънредно полезно и достопохвално. Но възрастнитѣ, майкитѣ и бацитѣ, народътъ отодолу, никой още не го е водилъ на полезенъ пъкъ. Това върши днесъ, въ голѣми размѣри, нашата църква съ нейнитѣ служители — пастиритѣ народни. Този фактъ заслужава да спре вниманието на всички, които иматъ сърдце да се радватъ на напредването ни, които иматъ дългъ да промислятъ за доброто на народа, пъкъ и на ония, които сж свинали да недовиджатъ значението на нашата църква или да отричатъ нейната важна роля въ живота на народа ни.

Пътниците-поклонници, които всѣки день виджме въ столицата, сж главно членове на православнитѣ християнски братства. Сжществуването и дейността на тѣзи братства минаватъ нѣкакъ не особено забележано въ нашия общественъ и културенъ животъ. Може би това се дължи преди всичко на обстоятелството че въобще систематичната и трайна културна работа не познава шумнитѣ манифестации и протича тихо и въ упорито залягане. А може би това е характеренъ белегъ на църковно труженичество: да не се губи въ глъчъ и въ поза, а скромно и мълчаливо да създава дѣховната крепостъ на българското паство.

Както и да е, безспоренъ фактъ е, че нашата църква върши голѣмо църковно-просвѣтнѣно и културно народно дѣло, съ каквото, струва ми се, не ще могатъ еднакво да се похвалятъ дори нѣкои по-богати съседни църкви.

Дейността на братствата е едно отъ важнитѣ културни прояви на църквата. Църковнитѣ дейци сж слѣзли долу, при народа отдето идватъ приливнитѣ и отливнитѣ на духовни и народни сили, отдето идватъ напредѣтитѣ или безпѣтиятъ на народната съжда, и съ упоритостъ и съ постоянство вършатъ едно значително дѣло: да просвѣщаватъ, да укрепяватъ и да облагодоряватъ народния духъ, да насаждаватъ благочестие, да засилватъ родолюбие да стоплюватъ сърдцата за братска любовь, да пригласяватъ нравственитѣ остроти на външнитѣ обществени противоречия, да създаватъ общественъ миръ, човѣшки, граждански и семейни добродетели и воля за всестранното напредване на страната ни. Това е културна работа по преимущество, защото засяга дѣлния духъ.

Трудно е да се посочи у насъ организация, която да има такава близка и постоянна връзка съ народната душа и която да въздействува върху тази душа съ такъвъ успѣхъ въ най-положителенъ смисълъ, както църквата и нейнитѣ прицърковни организации. А съ нашата жена, българската майка отъ народа, почти никой другъ не се занимава, извънъ църквата и нейнитѣ братства. Това е напълно естествено и затова ние не го изтъкваме, за да възвѣдемъ, макаръ и заслужено, похвала на множеството църковни работници и на църковнитѣ власти, а само, за да напомнимъ, че нашата църква е деенъ факторъ въ културно-народния ни животъ и че нейната работа заслужава признание и подкрепа. Ние вѣрваме, че мнозина сж стигнали до същото това убеждение, като сж видѣли множеството поклонници, които минаватъ всѣки день презъ града ни, или най-малко сж се замисляли върху значението и дейността на църквата. Защото тѣзи пътници, които мълчаливо минаватъ покрай домоветѣ ни, не сж едно всѣкидневно и обикновено явление, което да не прави впечатление и

което да не предизвиква нови и чуджи за мнозина мисли и констатации.

Като се спираме съ голѣма утеха на горния фактъ на груповитѣ многочислени поклонничества, не можемъ да не отбележимъ съ благодарностъ, че Гл. дирекция на Б. Д. Ж. извънредно много допринесе за тѣкното уреждане. Този година се направиха голѣми намаления по Б. Д. Ж. за групови поклоннически пѣтувания до Рилския и Бачковския манастири. Благодарение на това, църковнитѣ власти можаха да устроятъ тазгодишнитѣ многолюдни поклонничества и посещения. Резултатитѣ сж добри. Тѣ не могатъ и не бива да се измѣрватъ съ цифри. Тѣзи резултати сж сжщо така и единъ активъ на просвѣтното ржководство на нашитѣ държавни желѣзници. Ние вѣрваме, че и Гл. дирекция на Б. Д. Ж. съ задоволство ще установи, какъ сполучливо бѣ съществена мисълъта, която тя е имала предвидъ, когато реши да направи това намаление, и общата признателностъ и благодарностъ ще ѝ послужатъ като подтикъ за нови грижи въ тази насока при други случаи

† Стобийскій Епископъ Кирилъ.

Свещеникътъ и учителтъ.

... Оставте децата да дождатъ при Мене и не имъ пречете, защото на такива е Царството Божие (Мар. гл. 10: 13).

Свещеникътъ и учителтъ сж несъмнено двата стожера, около които може и трѣбва да се изгради народното пробуждане и благополучие. Както въ миналото тѣхната преданна служба запази отъ изчезване, а после и разпали народното съзнание, така и днесъ тя е необходима за нравственото издигане на нашия народъ.

Това е толкова повече необходимо днесъ следъ преживнитѣ народни катастрофи, когато въ всички обществени сѣрци се всѣва разруха и поквара, политическа и нравствена, когато погледитъ на всички честни и милеещи за съдбата на племето ни люде, сж обрнати къмъ учителството и Църквата — останали единствени фарове на общата безпътница на бурното житейско море, въ което се люшка нашиятъ обезвѣренъ народъ.

Наистина, наскоро следъ нашето освобождение тия две основни възпитателни институции се раздѣлиха и унесени всѣка въ своята прѣка работа забравиха като чели, че тѣ се допълватъ взаимно, че само въ единението имъ се крие залогътъ на нашия всестраненъ националенъ напредѣкъ. И колкото пѣти българската православна Църква се е опитвала да приобщи своитѣ усилія къмъ ония на българското училище, ти винаги е срѣщала отпора на нашитѣ просвѣтитѣ власти. А това именно положение дойде да увеличи още повече разединението, което на мѣстна почва нашето учителство, увлечено въ социални мѣржи и утопии, особено преди и наскоро следъ войнитѣ, бѣше смогнало да създаде.

Служители на единъ и сжщи народъ, творци на една и сѣща култура, учителитѣ и свещеникътъ не можаха да не се облизватъ. А това трѣбва да стане, тъй като задатитѣ имъ не се изключватъ, а взаимно допълватъ. Науката и реалитата сж клонки на едно и сжщо дърво, чийто коренище се проникватъ все по-дълбоко въ народната дѣлнина и ще даватъ благословени плодове колкото повече двата му клона се развѣятъ и цѣфятъ хармонично.

Но това ще стане, когато не само учителитѣ про-

мѣнятъ свои мирогаедъ къмъ тѣхния духовенъ братъ — свещеника, но когато предъ всичко българската държава въ лицето на своитѣ висши просвѣтнѣ власти промѣни своитѣ разбираня за приносъ, който нашитѣ свещеникъ може да даде на училището ни, за нравственото и религиозното възпитание на нашата школна младежъ. Авторитетътъ на свещеника въ тая стична отрасль е несъмнено по-високъ отъ оизи на учителя. Българската държава, която чрезъ своитѣ най-висши представители не единъ пѣтъ загрижено е възвѣствявала нуждата отъ религиозно-нравственото възпитание въ нашитѣ училища все още нищо не е направила за неговото провеждане. А време е да се гури край на изолационността, въ която е поставенъ да работи нашитѣ свещеникъ и се промѣни критеритъ къмъ него, като бѣде повиканъ да работи въ изграждане на духовна България . . . Неговото мѣсто, по-особено днесъ, когато той има значително повишена обща подготовка, не е само въ Църквата, въ изпълнението на църковнитѣ трѣби. Единъкъмъ съ учителя той трѣбва да вземе участие въ възпитание на нашата младежъ. Той трѣбва да бѣде допуснатъ като преподавателъ на религиозно-нравственитѣ дисциплини поне въ основното училище и прогимназията, където се изграждатъ основитѣ на утрешна България. А защо следъ закриването на реалнитѣ, въ които се учеше въ роучение, последното се нахвърли въ гимназитѣ? Дава ли си смѣтка за това министерството на народната просвѣта?

Поколѣнията следъ войнитѣ не могатъ да се похвалятъ съ солидно религиозно-нравствено възпитание и резултатитѣ сж на лице. Презъ гражданскитѣ размирици и презъ многобройнитѣ обществени бедствия у насъ липсваха необходимата човѣштво и любовь къмъ ближния, най-висшитѣ човѣшки добродетели. Напоследѣтъ дори едно страшно огрубяване е обзело хората и задушило всѣки хуманенъ поривъ. Липсва съвѣстната на вѣрата, силата на духа. Българското училище повече отъ всички други институции има нужда отъ тая вѣра, отъ тия добродетели. А тѣ ще се всалятъ въ крехкитѣ души на учителитѣ съ чрезъ авторитета на църковния представителъ. Трѣбватъ ли примѣри? Нека погледимъ къмъ културнитѣ страни на Запада, гдето отъ вѣкове учитель и свещеникъ, семейство и училище, се взаимно допълватъ, вървятъ ржка за ржка. И тѣхното величаво дѣло е на лице. Религиознитѣ духъ на населението въ тия страни широко развитъ, почитатъ къмъ по старитѣ и учениитѣ — най-инлата добродетелъ на младежката — най-силно развитъ. И може ли нѣкой да твърди, че тия народи, за да не говоримъ за оице по-културни севернитѣ, далечъ не сж по-културни отъ насъ? Може да изглежда парадоксално но фактъ е, че колкото учениитѣ народъ — по културенъ, толкова е по-религиозенъ!

А иие, българитѣ, повече отъ всички останали, се нуждаемъ отъ религиозно нравственото възпитание. И не само защото у насъ то е слабо развито, но най-вече защото само чрезъ него ще можемъ да се осособимъ отъ психозата на вѣчното отрицание, мнителностъ и отъ обхваняния ни грубъ материализъмъ. Защото само съвѣдливата на вѣрата въ Бога може да ни одобри и наведе къмъ брѣга на личното щастие и националното благополучие.

А това ще стане само когато въ религиозно-нравственото възпитание на грядущитѣ поколѣния бѣде повиканъ да вземъ живо участие и българскитѣ свещеникъ. Българската държава, която има нужда особено днесъ отъ закрепане и културно издигане може само да спечели отъ приличането на свещеника въ училището, където той ще може да излъчява покръй своята прѣка служба и своя обществена дѣлгъ.

Ив. Василовъ.

Евангелски истини.

Лук. 5: 1—11.

Литургийното свето евангелие ни предлага поучително събитие изъ дейността на Христа Спасителя въ Галилея — въ него се разкрива: духовната жажда на Израила за небесно слово; жжкитѣ на хората за насъщния хлѣбъ въ живота; чудния ловъ на риба по милостята на Исуса; смиреното съзнание на Петра за грѣхъ; и за назначенето на светитѣ апостоли.

Това, което кара птичката да търси гнѣздо то си; въртѣтъ да тича при хладнитѣ струи на кристаленъ изпоръ — ибщо подобно има и въ природата на човѣка, което го кара да търси Бога: като причина на битието, източникъ на съвѣстната, и хлѣбъ на живота! Така можемъ само да си обяснимъ леонюшиото следване на Христа отъ хилядетъ народъ изъ ѣбла Палестина, останялъ градове и села, домъ и близки, трудъ и препитание, само да видятъ Пророка, да чуятъ словото Му, да получатъ утеха, да облекчатъ страданията си, да добиятъ поука за по-свѣтли дни въ живота си. При възшебния брѣгъ на Генисаретското езеро, Христосъ е притиснатъ отъ многолюдна маса слушатели: всѣки се надпреварва да Го види; всички искатъ да Го чуятъ; душини и тѣлесни страдания желаятъ да се допратъ до Него — това го принуждава да се качи въ рибарската лодка на Симона, да се отдалечи на малко разстояние отъ брѣга, и отъ тази чудно импровизирана катедра да започне Своята проповѣлъ: да нахрани духовно глѣднитѣ, да успокои сърдечно тжжнитѣ, да изцѣри тѣлесно болнитѣ. И ги нахрани, успокои, и изцѣкува: разкаяната и смирена човѣшка душа прилича на жедна земя, която жинително поглъща утрешната роса — такава е била проповѣдта на Спасителя за грѣшнитѣ души на обремененитѣ въ живота галилейци, самарийци, и юдеи.

Словото е свършено — Христосъ се прибира до рибаритѣ на брѣга: тамъ сж братята Андрей и Петъръ; при тѣхъ стои Зеведей съ синоветѣ си Иоанъ и Якова; всички сж натжжени; погледнитѣ сж мрачни; никой не говори; отчаянието ги завладява; липсва на насъщния ги плаши; днешниятъ день никаква сполука не имъ лонесе въ риболова, въпреки голѣмитѣ имъ надежди и непосилния имъ трудъ! Човѣштѣ е царъ на вселената; господаръ на природата; властелинъ на земята — така се мисли и така го възпяватъ: забравя се обаче, че това знание и сила не всѣкога сж въ негова власть — защото не отъ него сж роленъ, макъръ и въ него да сж вродени. Човѣштѣ всѣкога и за всичко преполага, но Богъ е, който винаги и за всичко разполага: безъ Бога знанието е ограничено и силата е слаба — ржщѣтъ се кръстосватъ, главата се навежда, надеждата огъсва и отрицанието настѣпва: тогава човѣкъ разбира, че не е самовластенъ дигителъ на живота и съдбинитѣ си — има Елинтъ, безъ Когото никой нищо на земята трайно и разумно не може да направя! Таково ибщо се бѣ

случило и съ бедните рибари около брѣга на Генисаретското езеро — несподука, отчаяние, безнаходност!

Иисус Христосъ прочете сърцата на рибаритъ; разбра тъжгата на душитъ имъ; смиди се надъ неволита имъ; прострѣ ръка на немощта имъ — Той имъ рече: отплавайте къмъ дълбокото и тамъ хвърлете мрежитѣ за ловитѣ! Риболовцитѣ сж въ недоумение и изкуството имъ е на изпитание: къмъ сърцатѣ дълбочина на езерото тѣ почти никога не сж ловила риба, защото мрежитѣ имъ сж малки, къси и слаби, приспособени за малкъ ловъ на плитка вода и само около брѣга — смиренитѣ обаче Симонъ се подчини на словото на Христа: „По твоята дума ще хвърля мрежата — това като сториха, тѣ уловиха голямо множество риба, та и мрежата имъ се развираше; и кимнаха на другаритѣ си, които се намираха на другъ корабъ, да имъ дойдатъ на помощ; и дойдоха и тѣя напълниха двата кораба, че щѣха да потънатъ“ — Лук. 5:6-7. Чудна е Божията сила и неизрчимъ е Божия промисълъ: не е ли това наиздадена картина на човѣшка неволя безъ надежда въ Бога, и на човѣшко благополучие, родено отъ вѣра въ Бога? Фарисейтѣ и книжницитѣ безъ вѣра и дѣла въ Бога не можаха да привлекатъ народа къмъ себе си — Иисусъ съ божествена сила и слово улови хиляди хора въ евангелската мрежа; и рибаритѣ около езерото съ собствена сила нищо не уловиха — но съ помощта на Христа, напълниха два кораба съ риба!

Чудото смяв всички, но Петра поразя: голямъ смутъ завладѣ душата му — разтърперенъ, той падна на колѣне и рече на Христа: „Иди си отъ мене, Господи, понеже азъ съмъ грѣшникъ човѣкъ!“ Тѣзи думи не бѣха заява на нечистъ духъ, който се глъръ предъ Чудотвореца; нито пъкъ бѣха свѣтотатствена покана отъ блуденъ гадаринецъ за пядене на Исуса: това бѣ високо смирение на ослѣпнатъ грѣхозна душа — дакъ отъ духовно озарение просвѣтитъ сърцето на Петра, и той въ онзи моментъ откри и съзна две велики истини: Божествената сжщностъ на Христа Исуса и грѣхоната природа на човѣка! Голяма бѣ награтата на това смирение и чуденъ плодъ роди това съзнание: смиренното направи рибара апостолъ, а съзнанието стана начало за просвѣта на аслената — отъ ловецъ на риба, Симонъ стана ловецъ на човѣци! Странно звучи това назначение: Юнияиъ отстѣпника лукаво се присмивалъ на това мѣсто отъ светото евангелие — но... доколкото въ свѣта и хората има истина и правда, вѣра и надежда, любовъ и жертва, тѣ се дължатъ на тази ловитѣ на човѣци.

Човѣчката душа vroдено жалва за небесно слово — да я поднесемъ сграницитѣ на Евангелието; нашата природа ни кара инстинктивно да търсимъ насжщния си хлѣбъ — нека въ усилия си трудъ всѣкого търсимъ помощта на Бога; собствена немощъ и вражка пречка често пресичатъ пътя на стремекитѣ ни къмъ благополучие — обаче; „Който на Бога се надяватъ, че познаватъ истината и вѣрнитѣ въ любовъ, ще преждатъ въ Него — защото благославатъ и милостъ има за свѣтитѣ Му и промисълъ за избраниятѣ Му“ — Прем. Сол. 3:9.

Диаконъ Г. Ибришимовъ.

За Малко-Търново.

Въ Малко-Търново се намира центърътъ на католическата пропаганда за цѣлия този край. Работи пропагандата доста упорито, та дано ибъкакъ умножи стадото на Римския епископъ и въ земитѣ на българския народъ, върху които почива духътъ и благословението на св. Царь Бориса, на св. св. братя Кирила и Методия и на неизброимъ ликъ Божии угодници... Има ли тя успѣхъ и колко е той голямъ, не знаемъ, но сигурно не би имало никакъвъ плодъ тази упорита мисонерска работа, ако Малко-Търновскитѣ край не бѣ така беденъ и толкова отговорнитѣ държавни власти не се отнасяха толкова безразлично къмъ дейността и беззаконната на пропагандата. Защото истинна е, че безразличие и безгрижие покрива осждѣтелната и беззаконна дейность на тази чужда религиозна пропаганда.

Ние не говоримъ за католицитѣ или за тѣя нареченитѣ унияти, въ Малко-Търновския край. Тѣ сж български и въ общото отечество се разлятъ на еднакви права званео съ всички български граждани. И като религиозно малцинство тѣ иматъ права и свободи редомъ съ останалитѣ религиозни малцинствени общини и съ господстващата църква въ православната наша земя. Не е тукъ речъ за тѣхъ, а за католическата пропаганда, за онзи институтъ, който се ржководи отъ вънъ, покрѣпа се отъ вънъ и има една опредѣлена задача: да лови души въ широко хвърлената мрежа на папизма, да „Божия и църквата слава“. Този институтъ не бива въ никакъвъ случай да се отждѣствя съ религиозно-църковната организация на българското католическо население. Той е органъ на една далечна централа, която се интересува отъ българския народъ само доколкото може да го отбие отъ пътя на отечественото православие и дакъ го приведе въ лоното и подъ властта на католическата църква.

Тази пропаганда издѣржа въ Малко-Търново едно основно католическо училище, въ което се учатъ, покрай десѣта-католици, и нѣколко бедни православни деца, вѣроятни утрешни католици. Преан време се писа доста за нередни и незаконни прояви въ това училище, но и до сега то сжществува при сжщитѣ условия, както ибъкога, защото никой не е намърилъ за потребно има, може би, за възможно да наложи измѣненето на тѣзи условия, съобразно съ законитѣ въ страната. Така напр., презъ миналата учебна година въ него сж учители-студенти двама католически свещеници, единъ послушникъ, 5 монахици небългарски и двама миряни-католици отъ М. Търново. Споредъ членъ 472 на Правилника за училищнитѣ инспекции, „кандидатитѣ за учители въ другитѣ вѣрнопознаниятѣ първоначални училища за български поданица тѣрбва да притежаватъ завършено срдѣно образование и да отговарятъ на исканията, предвидени въ чл. 365 (новъ 358) на Закона за народното просвѣщение“. Споредъ сведенията, които имаме на рака, Министерството на Народното Просвѣщение е дало разрешение за учителиство само на 5-тѣ монахици. За мирскитѣ учители се установява, че нѣматъ завършено срдѣно образование и, въпреки това, учителиствуватъ, което е въ явни противоречие съ посочения по-горе членъ отъ закона. Следователно, единъ неотложекъ длѣжъ е да се провери учителската правоспособностъ на всички 10 учители и учители въ това училище, което обучава български деца и издана свидетелства за завършенъ курсъ на прогимназиално образование. Ако се установи, че действително това училище сжществува при особени привилегировани условия, тѣ тѣрбва да се премахнатъ, защото не е право, нито е разумно да се създаватъ привилегии

Отци,

Погрижете се, щото църковната литература да бжде разпространена и достъпна въ всѣки домъ.

на една чужда религиозна пропаганда, пакостната дейността на които е извън всяко съмнение.

Въз това училище се обучават и православни деца. Защо е така, не е трудно да се разбере, щомъ се знаят някои факти, а именно: 1. Народно училище въ Малко-Търново нѣма удобна и достатъчна сграда, а католическото има привативна и просторна училищна постройка; 2. Върху Закона за бюджета на Държавата (фондове, чл. 4), Министерството на Народното Просвѣщение още презъ 1934 год. (№ 1992 отъ 18. IX.) освободи ученицитѣ, които се учатъ въ това училище отъ училищни такси; 3. Пропагандата, която никога не е била лишена отъ достатъчно средства, улеснява беднитѣ родители, като набива учебници и др. помагала на тѣхнитѣ деца; 4. Въ католическото училище, което е частно, се завършва по-лесно и съ по-голяма бележка, докато въ народното училище българскитѣ наредени учители върши своето трудно служение съ високо съзнание за дългъ и съ строгостъ.

Каква нужда оправда и наложи да се освобождаватъ отъ училищни такси ученицитѣ отъ М. Търновското частно училище? Това, че тѣ сж български деца, не е основание, защото за българскитѣ деца държавата е открила хиляди народни училища, за които харчи стотици милиони лева. Както всички български деца, тѣ и католическитѣ могатъ да се обучаватъ въ народнитѣ наши училища, безъ да става нужда да се откриватъ възрастовѣдни училища и по този начинъ да се раздвѣляватъ единното учебно дѣло и единната просвѣтна политика на държавата. Щомъ, обаче, пропагандата държи да има свое възрастовѣдно училище, тя сигурно има свои по-сжществени съображения, които безъ особенъ трудъ всякъ мислящ човѣкъ лесно ще отгатне. Въ такъвъ случай не трѣбва да ѝ се оказва съдействие и да се освобождаватъ ученицитѣ ѝ отъ училищни такси. Тя трѣбва да приеме режима, който съществува за всички други частни училища, и който не е току-тъй наложени отъ държавната власт, безъ какъвто и да е смисълъ и разумностъ. Стане ли това, можемъ да бждемъ сигурни, че народното ни училище отново ще прибере православнитѣ деца, пъкъ и католическитѣ, подъ своя покривъ, за да нѣма ненужно и пакостно раздвѣение. Законитѣ достатъчно гарантиратъ религиозното обучение на ученицитѣ да става споредъ тѣхната религиозна или възрастовѣдна принадлежностъ. Тѣй че и децата-католици ще бждатъ обучавани по възражение, споредъ училището на църквата, къмъ която принадлежатъ.

Ще ни се да върваме, че Министерството на Народното Просвѣщение ще преничи вѣрлата, които се причинява на народното дѣло въ Малко-Търновския край, като се облекчава и улеснява дейността на католическата пропаганда и че ще нареди да се подчини и Малко-Търновското частно училище на установения отъ законитѣ режимъ за частнитѣ училища. Не бива да се забравя, че въ Малко-Търновския край има добри българи, които съ голяма тревога и съ недоволство следятъ както дейността на пропагандата, тѣй и покровителственото отношение на някои органи на държавната властъ къмъ нея. За тѣзи добри родолюбиви българи, и преди всичко за тѣхъ, трѣбва да се държи сметка, за да бжде пошадено довѣрието имъ въ държавната властъ.

Но има и нѣщо друго, което частъ по-скоро трѣбва да се промѣни въ Малко-Търновското частно католическо училище. Колкото и да е неприятно на училищната управа, респ. на католическата пропаганда, преподаването на възражение на православнитѣ деца въ това училище трѣбва да се повѣри на православенъ учителъ или на нѣкой отъ православнитѣ свещеници въ града, както задължава чл. 346 отъ Закона на народното просвѣщение.

Недопустимо и некачествено беззаконие е да се преподаватъ на католически свещеници да обучаватъ по възражение православни деца и то въ едно възрастовѣдно католическо училище. Това е най-малкото, което трѣбва да се стори, за да не се превърне законитѣ въ празна буква, пропагандата да не остане въ съзнанието на народа ни като всевиденъ факторъ, на българското православно население да се даде едно справедливо удовлетворение, да се внесе едно по-лесно успокоение, а за българскитѣ деца да се създаде известна сигурностъ, че нѣма да станатъ лесна плячка на добре замислени католически домогвания.

На всички по-горни искания не може да се върватъ съ никакъ неубедителнитѣ съображения за толерантностъ или за ненамѣса въ училищата на иновѣрнитѣ малцинства, защото и едното и другото ще бжде не повече отъ едно отдавна познато безразличие и безгрижие, а отъ тѣхъ може да се очакватъ само вреди. Въ случая, нѣма мѣсто за толерантностъ, тѣй като се касе да училище за български деца и още — касе се за закони, които еднакво задължаватъ всички български граждани. Прилагането на законитѣ не е и извънъ на нетолерантностъ, нито е нѣкакво неособичаю и преклеено намѣсане въ живота на едно религиозно или възрастовѣдно малцинство. То е дългъ на отговорната властъ, която по този пътъ урежда живота на тѣзи малцинства, урегулира взанитѣ имъ отношения и утвърждава своя авторитетъ.

Но каквото и да се направи за гарантиране авторитета на закона, за удовлетворяване на справедливостта и за запазване на по-висши интереси, непоколебимъ ще остане единъ фактъ, печалнитѣ фактъ, че католическата пропаганда свободно простира ржше глето може, безъ да се безпокои отъ закона или отъ съображения отъ по-висшъ мораленъ порядѣкъ.

С. Е. К.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Въ килията на отца Паисия.

Никжде небето не е така прозрачно. Никжде пѣсенята на славети не е толкова буйна. Въздъхътъ е напоенъ съ дафина и дива трева. Силнотъ пари, попява последната влага на утринната роса. По напечениитѣ камъни пълзятъ зелени гущери, съскатъ опасни зми. Дяволски пеперуди и жълти осци шумятъ и ронятъ цѣта на маслинитѣ.

Не е легенда, че тукъ преди осемъ столѣтия, сръбъзъ тази дива гора, божественото безмълвие на двама светци се изрази въ една вѣчна молитва — благословиха първата камъкъ и се родиха единъ отъ най-старитѣ атонски манастири — Хилендаръ.

Св. Симеонъ и синъ му Св. Сава, архиепископъ сръбски, бяха тѣзи отшелници. Византийскитѣ императоръ Алексий Комненъ, тѣхненъ роднина, имъ изпрати хрисовулъ, чрезъ който документъ получиха превъзвладение на това свѣто мѣсто.

Отъ тогава до днесъ, като великанъ на упорита религиозна мисль и паметникъ на християнското изкуство, се издига Хилендарския манастиръ.

Масивенъ и внушителенъ, съ жили и стройни линии, надъ манастира, като димъ неподвижно тмъвятъ афковни кипариси.

Голяма, тежка врата, обкована съ желязни плувце всежда въ двора. Той е постанъ съ голѣми бѣли плочки. Тукъ е заковала строгъ погледъ Кулата къмъ

всячки страни на полуострова. Някога нейниятъ будни очи денонощно сж бѣли и предупреждавали.

Пиргата (така и наричатъ манастиръ) е била единствената крепостъ срещу опустошителнитъ нападения на пиратитъ. Сега нейната каменна фигура се издига като тежкитъ сънъ на великанъ.

Въ опасни дни тя е била спасителка на много свещеници реликви, на безцѣни стари книги и златни черковни утвари. Широкиятъ дворъ на манастира води къмъ съборната църква, посветена въ честь на „Въведение Богородично“. Двадесетъ и петъ колони отъ бѣль гръцки мраморъ крепятъ огромни храмъ, хвърлятъ дълги сѣнки върху многощитната мозаиченъ подлъ. Няколко тежки полилеи, съ меденъ бѣльскъ и пѣстри камъни, чупятъ слыченитѣ лъчи и ги разсѣватъ по бледи. Тѣ падатъ върху главния иконостасъ — цѣналятъ отъ стара рѣба и злато. Царскитъ врати сж отворени. Олтара, светия престолъ и Христовото разпятие сж окляпани отъ свѣтлина и небесна мажорст. Ние се прекланяме, вѣруючи, предъ вѣчни символъ, вѣрваме въ мощитъ на пророкъ Исая, на св. Григория Богословъ, на св. Преподобния Симеонъ Стълпникъ. Щуваме старото евангелие, подарено отъ византийскитъ императоръ Иванъ Ватацый. То е написано на пергаментъ съ злати букви. Учудваме се на църковната съдхранителница, гдето сж съхранени две силени завеси за олтарни двери: едната подарена отъ царъ Иванъ Грозний; — другата — отъ благочестивата княгиня Волкина, която по-сетне се посветила на Бога, като приема монашески чинъ. Тукъ е светата Евангелска апология, подвѣрвана съ кожн отъ морски костенурки.

Въ възшиши притворъ на храма е мраморната гробница на св. Симеонъ. Някога надъ нея поиникала вита лоза, ала плодъ — плодътъ ѝ билъ чудотворенъ и цѣлбенъ. На самата игумнска катедря седи иконата на майката Божия, наречена Троеручница. Презъ време на икоборството св. Иванъ Дамаскинъ билъ пламененъ защитникъ на православнието и Богопочитанието. Гръцковни боготсждници го обвинили въ предателство и му отсѣкли дѣсната ръка. Но чрезъ усърдни молитви предъ иконата на Божията майка, ръката му била изцѣлена. За благодарностъ св. Иванъ направилъ малка сребърна ръка и ѝ окачилъ на иконата. И до днесъ тя седи като споменъ за това чудно събитие. Преданието иде отъ Палестинската лавра св. Сава Освещеный, именно отъ килията на Иванъ Дамаскинъ, гдето най-преленъ е била чудотворната икона. Отъ тамъ е била пренесена отъ самия св. Сава сръбски, заедно съ друга една икона, наречена „Мѣлхопителница“.

Срещу възшишитъ двери на съборния храмъ е разположена трапезария, поставана съ мозайка. Стенитъ сж богато изобразявани съ образитъ на царе, ктитори и благодетели. Светитъ атонски отци и светитъ архангели грѣятъ съ свѣитъ топли очи. Но времето е азтрило голѣма часть отъ freskитъ. Споредъ стария светогорски обичай, презъ Господски празници всички монаси сж на обща трапева. Подигуменътъ начупилъ хлѣба, благославяя виното, рибата и меда. Презъ време на обѣда единъ отъ старейшинитъ чете Евангелието. Наведени надъ благодата, монаситъ слушатъ Господната истина. Следъ всѣка глава четиридесетъ брата повтарятъ „Аминъ“. Една глава трѣпка гори въ очитъ на всички и сякашъ тогава майката Божия слеза между тѣхъ, а образитъ на светнитъ изписани по стенитъ, оживяватъ.

Не далечъ отъ трапезата е страниоприемницата. Добре наредена, тя по скоро прилича на малкъ исторически музей. Тукъ сж портретитъ на всички сръбски крале и войводи.

За насъ Хилендаръ е свързанъ предъ всичко съ

името на отца Паисия. Много трудно е тукъ да заговоримъ за неговата жива свѣстъ. Да се поклонимъ на светата килия е почти невъзможно. Преданието е ооожарено. „И никой не знае точно къде се намиратъ“.

Но когато светогорския зной приспа черното братство, единъ родолюбивъ монахъ, чистъ българинъ приближи до насъ. Въ очитъ му горѣше завета на неговия духовенъ старецъ, който на смъртно легло го е заклелъ да pazi въ сърдието си светни паметникъ на българската. Мѣлхачиано той ни преведе презъ задното крило на манастира. Минахме много запустѣли килии, мрачни стѣли, гиздла на смокове. Никой не бива да ни види. Катоже ли този страненъ лабиринтъ бѣ погнѣлялъ всичката тишина на полуострова.

Най-после една малка врата плахо се отвори. Предъ насъ се открие необитаема килия, свързана съ историческата килия, свързана съ историческата сѣдба на българския народъ. Низка, полуразрушена, тя има две малки стачки, отдѣлени съ сводъ, и две прозорчета, прегрѣдени съ желѣзни рѣшетки. Една прогнѣла стѣла води къмъ тавана — зинала квадратна лупка къмъ тъмно подземе. Вѣлосанитъ стени вече сж добилъ синовечеръ цѣтъ, а пода е прозяенъ отъ времето. Отъ това забравено светлинѣ „единъ монахъ тъменъ, не познатъ и бледенъ“ е запалилъ първата искра въ нашата национална душа. Затова килията е непомрачена. И чернитъ греди и рѣжвацитъ пирами и стенитъ — говорятъ. Отъ прозорче се вижда спокойната равнина на морето. Неговитъ шумъ стига на вѣли, а само на вѣлѣтъ слыченето минава презъ рѣшеткитъ.

— Не бива да останемъ повече тукъ — каза стария монахъ, опасно е за мене! И пакъ резетата скрипната, вратата се затвори следъ насъ. Мѣлхачиано излязохме, горди, съ пльли сърдѣа. И вече всѣкой отъ насъ таеше въ съзнанието си образа на вругия Хилендаръ.

И. Стубель.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ

Религиозното обучение (за едно отгето право на вишеститъ богослови). Въ всѣко училище на всички западни културни народи, е предвиденъ предметъ религия (вѣручение) или най-малко иррауочение, по който се преподава за религията и ирраственитъ учения.

Въ България се прави изключение. Въ българскитъ училища (гимназии) този предметъ е изхвърленъ.

Напоследъкъ тази правнота поискана предвиденитъ да запълнитъ, като предвидника преподаването на религия и иррауочение въ IV и V класъ на реалнитъ училища. Но ето че съ иррауачване на програмата нѣмъ съ тази на гимназитъ махатъ този предметъ. Сега остава положеното на безрелигиозно обучение въ гимназитъ.

Прави тѣжно впечатление, че никой не помисли, че съ тази грѣшка — махването на този предметъ — се напакостена на религиозното и ирраствено възпитание на младежта.

Въ програмизаната този предметъ, който се преподава *единъ часъ седмично* не всѣкога постига целта, защото се преподава като допълнителенъ предметъ отъ учители, които не сж специалисти и не сж подготовени за преподаването му. Резултатитъ сж на лице: по-

ставенъ и преподаванъ този предметъ така въ прогимназията, създава се несериозно отношение къмъ него. А съ прекъсването (и не преподаването му) въ гимназията и другитъ срѣдни училища остана у ученицитъ впечатление, че този предметъ е излишенъ и несериозенъ.

Това би могло да се поправи отчасти, като се допусне съ законъ преподавателитъ по този предметъ въ прогимназията да бъдатъ богослови — висшисти, както бѣ по-рано, преди години. Съ допускането на богословитъ въ училището ще се въве и нова струя на християнско възпитание и моралъ, което ще бѣде само отъ полза за младежката и родината. Ще се въве духа на о. Паисия, Раковски, Неоф. Рилски, Бозвелията, духътъ на Възраждането, което е идеалъ на всички българи. Прави впечатление, че до сега старателно сѣ били отстранявали богословитъ-висшисти като учители по въручение въ прогимназията и този предметъ е предоставяне на случайни неподготвени лица. Любопитно е, че въручението може да се преподава отъ учители по гимназията, които не сѣ изучавали въручение, а на богословитъ висшисти е отнето това право.

Напоследъкъ богословитъ-висшисти сѣ додали една молба до г. министра на народното просвѣщение, въ която сѣ изтъкнали законнитъ си основания да бъдатъ възстановени правата имъ за учители въ прогимназията.

Долу, въ низинитъ на народа, дори не знаятъ, че е отнето това право на богословитъ-висшисти да бъдатъ учители. Желателно е всички родолюбиви организации да подкрепятъ богословитъ. А въбраме, че и г. министъра на народното просвѣщение ще вземе подъ внимание това искане, което е искане на цѣлата православна Българска църква.

М. Ст. Петровъ.

Уроци по история. Подъ тоя надсловъ въ в. „Миръ“, бр. 10852, г. в-ръ Б. Вазовъ — Съчатъ, като посочва, че въ сжия в-ръ е отпечатано съобщението на българския народенъ съветъ за сближение чрезъ църквитъ, пише:

„Отъ това съобщение се вижда, че българскитъ и югославискитъ църковни пастри, побудени отъ вѣра, човѣчнина и братство, сѣ си подали ръка да сторятъ всичко, което зависи отъ тѣхната добра воля, не само да престанатъ раздоритъ между българи и сърби, но и да се създадатъ условия за мирно и съгласно живуване между двата еднокръвни народа.

Трѣбва да отдадемъ заслуженото на нашитъ духовници. Това велико дѣло биле тържествено запечатано съ илането на покойния кралъ Александъръ въ София. Не е днесъ за никого тайна, че това дѣло наитъ най-широко и естествено съучастие у българскитъ народъ и че то се подкрепи отъ българската интелигенция. Колкото за правителството, неговата политика е въ пълно съгласие съ желанието и убеждението на широкитъ народни слоеве, което може да се изрази съ тия думи: *миръ, братство и съгласие съ нашитъ сѣседи*“ (к. н.).

Управлението дошло на 19 май, а в днешнитъ кабинетъ на г-нъ Кюсенова, стоятъ непокосими на това становище. Достатъчно е човѣкъ да прочете последнитъ извѣстия на г. Кюсенова, дадени при преминаването му презъ Българя, за да се разбере какво пълно съгласие съществува между правителство и народъ, когато се касае за отношенията ни съ Югославия.

Въ своята завършана статия А. Д. Буровъ много сполучливо изразилъ създаденото положение, като писа, че между двата сѣседи братски народа съществува „пактъ на сърцата“

Въ нашия събрать „Зора“ (22. IX) се появи статия „Уроци по историята“. Споменуватъ се неумѣстно

имената Италия, Русия, Победоносцевъ, Разпутитъ, когато е ясно, че въ България нѣма нищо подобно. У насъ не съществуваатъ чинители, нито между духовенството, нито въ широкитъ слоеве на българското гражданство, които искатъ да спазватъ миролюбивата политика на правителството. Политиката на българското правителство е миролюбива, тя е за сближение преди всичко съ Югославия и тя намира единодушна подкрепа въ нашия народъ.

Отъ статията на нашия събрать „Зора“ остава впечатление, като че ли духовенството бърка на политиката на нашата държавя. Такова бъркане би имало, ако нашата държавя политиката би била неискрена, но за това не може и дума да става.

Писаното въ „Зора“ припомня много усилитя на известни неотговорни чинители, които презъ 1913 година прилична погрѣма, а презъ 1915 година довършиха България. Тия неотговорни чинители сториха всичко да се създаде вражда и пропастъ между двата народа. Днесъ има добри българи, които работятъ за премахване на тая пропастъ, и тѣ сѣ въ правия пътъ.

Да се не влошатъ на нашия събрать, но ние трѣбва да заявимъ, че българскитъ народъ нѣма повече да позволи на неотговорни хора да копаятъ яма между двата братски народа“.

КНИГИ.

Б. п. Стоименовъ. — *Живъ ли е още комунизъмътъ*, София, 1936 г., 84 стр., 12 лв.

Въ тази току-що излязла книжка авторътъ разглежда комунизма въ неговата наркисическа форма, т. е. маркс-комунизма или марксизма.

Марксизмътъ е билъ посрещнатъ отъ мнозина като спасителенъ идеалъ, като ново начало, което ще ошастливи сѣбѣ, благодарение на него ще изчезнатъ страданията и негодитъ въ живота. Въ 1917 г. въ Русия комунизмътъ се наложи. Милioni го възприеха като чудо, което сѣ единъ замахъ ще унищожи всичко лошо въ живота и ще разтвори широко вратитъ на едно ново, свѣтло бъдеще. Но минаваха години, десетилѣтия. Комунизмътъ не донесе нищо ново, не ошастливи живота, напротивъ, хвърли го въ още по-голяма и страшна бездна, премаха и снова хубаво, което имаше. На дѣло той се оказа недеспособенъ и носителитъ му взеха да отстъпятъ отъ неговитъ идеи, да правятъ крачки назадъ, да възстановяватъ стари форми. И тукъ именно се крие по-голямото, който е подтиналъ автора на тази книга да заведе въпроситъ: Живъ ли е още комунизмътъ? Остана ли е още нѣщо отъ този многообещавещъ система?

Авторътъ умѣло проследява началото, учението и развойа на комунизма; отбелязва неговитъ най-големитъ представители; веждо ни разявява асичната неосъществимостъ на оня складъ отъ идеи и стремени на това учение. „Комунистическиятъ опитъ въ Русия завърши катастрофално. Звѣдло съ него умиро, може би, за винаги една утопия, която отдавна терзаше човѣчеството. Загльхва постепенно тържествения звънъ на революцията, която бавно, но сигурно, се превръща въ неинъ погребаленъ напѣвъ. Русиятъ народъ стана жертва за грѣховетъ на много народи. Може би тия народи ще се поучатъ въ нѣщо отъ нещастиега на тоя великъ народъ и нѣма да повтарятъ неговитъ увлечения“.

Книгата е написана на хубавъ, увлекателенъ и добре разбранъ езикъ — разбранъ за всички. Тя ще бѣде едно ценно помагало особено на свещенството и всички оня, които търсятъ истината и я проповѣдватъ.

Изписа се отъ автора: Б. п. Стоименовъ, инспекторъ при культурното отдѣление въ Св. Синодъ, София.

ИЗЪ ПЕЧАТА.

в. Народна отбрана бр. 1823. Нѣма педя българска земя, не оросена отъ народна кръвъ — нѣма роденъ какъ, неуглушаванъ отъ нестивающа дъхъ на велики покойници — нѣма родно огнище, не запалено отъ свещени огънь на герои-светци, ... останали далеко отъ роденъ край, за да ни чакатъ — чакатъ и стари прегърбени майки и връстни вече деца, за да се завърнатъ любими чедра.

И ето, тѣ илатъ — свещенитъ кости на *деветъ* народни герои отъ стотинтѣ хиляди, и то отъ най-далеко — отъ островъ Корсика, за да се постави началото на края . . .

Тѣхнитъ свещени кости вече сѣ на родната земя, за да измѣрятъ най-после покой: тѣхнитъ дъхъ, тѣхнитъ майки и деца — цѣлятъ български народъ, и съ успокоение да си отдъхнемъ, поне малко, че народътъ изпълва свещени си дълъгъ къмъ всички, които се наричатъ българи.

Велики народни покойници идатъ, за да ни отнесатъ въ онова славно, велико и безсмъртно минало, когато цѣлятъ български народъ, застаналъ твърдо задъ своя любовъ *Върховенъ Вождь*, отстояваще народната свобода . . .

Много лишения, страдания, изпитания и склнни жертви понесе българскиятъ народъ — тѣ велики останата далеко отъ насъ. И когато се пренасятъ свещенитъ кости на нѣкои отъ тѣхъ герои, цѣлятъ български народъ отново преживява великото на своитъ епопел и трагизма на своитъ нещастия за да се почувствува гордъ предъ своитъ безсмъртни дѣла — дѣла, които отъ началото и до края, блестятъ съ своята чистота, окрили отъ истината и въздушевани отъ правдата за свобода на българина, за да срѣятъ душата, да импулсиратъ сърцето и да осветятъ пътя къмъ Голгота — тамъ гдето се изгражда величното и безсмъртното.

Българскиятъ народъ живѣе съ далечното и близкото минало; той изживява дѣлата на своитъ народни труженици, защото това сѣ неговъ дѣла, на цѣлокупния български народъ — отъ отроченъ въ майчината утроба до стверца въ преклонна възраст, за да приеме и отдаде заслужена почитъ на народнитъ герои.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Сливенска епархия. Архирейско посещение.
На 25 августъ т. г. радостната вѣстъ се разнесе изъ града, че на 26 тогю ше пристигне Негово Високопресвещенство, Св. Сливенския Митрополитъ Господинъ Господинъ Иларионъ за храмовия празникъ „Успѣние Богородично“.

Новината за идването на склнни гостъ се разнесе отъ уста на уста съ свѣтквична бързина, създаде повиснено настроение средъ православното гражданство. Общински гласатай потвърди уснната члва съ биенето на барабана и посочи време кога и къде гражданството да посрещне редкитъ гостиени. На 26 августъ къмъ 4 ч. следъ обѣдъ, камбанитъ тържествено забиха, приклявайки православното население за посрещане на Владиката. Народа, макаръ и заетъ по харманитъ, въ празнично облѣкло, масово трѣгна по новото шосе на край града да посрещне гостиениа.

Къмъ 5 часа отдалеч се задала два автомобила; едния Владиченъ, а другитъ на посрещачитъ го; отъ първата кола слезе Владиката и придружаващи него бургаски архирейски намѣстникъ протоерей Димитрий п. Николовъ, протоерей Никола Попчевъ, бургаски енорийски свещеникъ и диакона Георги Гла-

вовъ, а отъ другата — малко-търновския архирейски намѣстникъ протоерей Стефанъ Цапелко, Нач-къ на 15 погр. участъкъ Капитанъ х. Лилковъ, околийския управителъ Иванъ Цоловъ, църковнитъ настоятели на църквата „Св. Успѣние Богородично“ Жељко Мутаващевъ и Дико Яневъ, които приружаваха Владиката отъ с. Звъздецъ.

Насѣбралиятъ се хляденъ народъ почна да се подрежда за да посрещне склннитъ гости; отъ двѣтъ страни на шосето се наредиха ученици отъ Бургаската колония, които алуваше въ М. Търново и официалнитъ лица и гражданството.

Прълъ поздравя госта кмета на града г. Войко Кировъ, следъ него юнакия, облечена въ юнашка форма поднесе разкошенъ букетъ, поздравя съ хубави думи дѣдо Владика съ „добре дошелъ“; втора ученичка отъ името на прав. учен. дружество поздравя съ „добре дошелъ“ и поднесе шѣти отъ китка Странджа; трета — отъ бургаската ученическа колония — поднесе цѣтя и поздравя; четвърта — отъ женското благотв. дружество „Напредкъ“ поднесе букетъ и пѣта — отъ правосл. христ. братство „Възнесение Господне“ — всички съ толиа радостни приветъ поздравиха Владиката. Енорийскиятъ свещеникъ Михаилъ Пастърмаджиевъ съ хубавата си речъ приветствува архипастира си. Негово Високопресвещенство разналува отъ това мило и сърдечно посрещане, въ свѣта архипастирска речъ благодарни на посрещачитъ и изказа радостта си, че Господъ даде възможностъ и той да бъде срѣтъ насъ въ тая легендарна хубава Странджа, като молитвува Господъ да запази всички ни въ добро здраве и да живее всички блага. Следъ това предстаниа съ шефовецъ на учрежденията и Владиката, срѣдъ радостното гражданство трѣгна за града пешо.

Въ църквата „Св. Успѣние Богородично“ бѣ посрещанъ отъ енорийския свещеникъ и пѣщитъ съ „Достойно естъ . . .“ На вечерното Богослужение Негово Високопресвещенство говори за силата на вѣрата и единенето на народа. Въ хубавитъ думи на Владиката проличаваше скръбъ и мъка, за гдето въ том хубавъ край се загнездила една язва — католичката пропаганда, която разяжда единство на том народъ — трудолюбивъ и вѣрващъ и който по стеклитъ се обстоетства е и пазителъ на границата. Хубавитъ думи трогнаха сърцата на богомолцитъ, които пълниха храма. Отъ църквата Владиката се отпрати на почивка.

На 26. VIII. Негово Високопресвещенство направи визити на Околийския Управителъ, Кмета на града и др. граждани — свои познати. Вечерта се отслужи вечерня.

На 27. VIII. Негово Високопресвещенство, въ съслужие съ многобройно духовенство отслужи Архирейска Литургия въ храма „Успѣние Богородично“ и ржкоположи въ свещенически санъ дякона Георги Главоу, за енорийски свещеникъ въ гр. Несебъръ. На божествената служба Владиката произнесе прочувствено слово за празника.

На 30. VIII. къмъ 7 ч. сутринтъ Негово Високопресвещенство тържествено бѣ направитъ отъ гражданството и насѣбралото се отъ околината духовенство при биене на църковнитъ камбани и съ пожелание „добъръ пѣтъ“, като разяда на испращачитъ инокичи за миль споменъ.

Съ своето посѣщение Владиката остави невзличими впечатления въ всички ни и останаме съ пожелание почесто да нава връдъ насъ.

Прот. Ст. Цко.

Ловчанска епархия. На 21. IX. т. г. Негово Високопресвещенство св. Врачанскитъ Митрополитъ г. Пансий освети новостроения въ гр. Етрополе храмъ „Св. Илия“. На 20. IX. той бѣ тържествено посрещанъ

и приветствуванъ възгъ отъ града. На приветствията Н. В. Пр. отговори сърдечно и похвали етрополитъ за чистотата на нравитѣ и вѣрбата имъ. Следъ вечерното богослужение, Н. В. Пр. подчерта добродетелитѣ на етрополитъ и изтъкна значението на храмопротектството и украсяването на храмоветѣ. Преди освещаването на храма и следъ освещаването му и на молебена следъ Божествената литургия Н. В. Пр. даде мъдри напътствия на препълянитѣ храма богомолци, стопан душиѣтѣ имъ и ги подбуди да показватъ дейно вѣрбата си.

I. У насъ.

На 26 т. м. столицата почетъ тленнитѣ останки на българскитѣ офицери-пленници въ о. Корсика. Тленнитѣ останки бѣха посрещнати на Соф. гара отъ голѣмо множество народъ. Следъ кратка заупокойна молитва, франкскитѣ военни аташе произнесе нѣколко прочувствени думи за храбростта на бълг. войникъ. Образува се голѣмо траурно шествие по ул. „М. Луиза“ отъ духовенството, записникъ и действащи офицери, народъ и войска. На другия день въ ц. „Св. Недѣля“ се извърши следъ църковната служба отпѣло отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. г. Стефанъ, въ съслужение съ множество свещеници, който произнесе, по товъ случай и хубаво прочувствено слово. При спускането на ковчегитѣ въ гробницата, което стана при голѣми военни почести, бѣха дадени 21 топонимъ тѣржеми.

Денъто о. Пансий бѣ чествуванъ въ недѣля, на 27 т. м. въ цѣлата страна тържествено. Въ София на 26 на гроба на Маринъ Дриновъ се извърши кратка заупокойна молитва отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. г. Стефанъ въ съслужение съ протосингела му Негово Високопреподобие о. Архим. Филаретъ и столични свещеници. А на другия день въ недѣля въ 10^{1/2} часа преди обѣдъ се състоя *утро* въ Народния театръ, открито съ речъ отъ г. проф. Б. Йовчевъ, следъ което поседѣла концертна часть. А въ голѣмия салонъ на Военния клубъ въ същото време се състоя тоже тържествено *утро* съ хубава и прочувствена речъ отъ преседателя на столицинаа комитѣ отъ *Всебългарския съюзъ о. Пансий* Негово Преосвещенство св. Стобийския Епископъ Кириакъ, секретаръ на Св. Синодъ.

А въ 13:20 часа, на плаване, сжизнятъ е говорилъ предъ микрофона на Родно Радио за Всебългарския съюзъ о. Пансий.

Особено тържествено се е състояло и въ с. *Кралевъ долъ*, Софийско, дѣто по случая съ престижнаа областнитѣ директоръ г. поаков. Н. Анарвевъ, окол. управителъ М. Захариевъ и множество гости отъ София. Заупокойната молитва е била извършена отъ десетина мѣстни свещеници.

Съборътъ на византологитѣ. Петиятъ съборъ на византологитѣ въ Римъ биде откритъ тази седмица при голѣма тържественостъ въ замъка „Капиолино“ въ залата на Юлия Цезаръ. Представени сж всички евро-

пейски и извъневропейски университети и академи. Отъ славянскитѣ страни най-многочислени сж пратеницитѣ на Полша и Чехословакко. Югославия се представява отъ 20 свои учени, отъ Българския, Люблианския и Загребския университети. Представителѣтѣ на Софийския университетъ, проф. Мутафчиевъ, проф. П. Николовъ, проф. Вл. Алексеевъ, проф. Ив. Сиѣгаровъ, проф. прот. Ив. Голчевъ, начело съ проф. Б. Филовъ, сж били предметъ на особено внимание. Сжко и пратеницитѣ на М-ното на пресвѣтата и на музеи д-ръ Минтевъ, д-ръ Раменовъ и Протичъ. Презъ идущата седмица съборътъ ще продължи заседанията си въ Неаполъ.

Образованитѣ църковно-пѣвчески курсъ при църквата „Св. Спасъ“, въ София, ще започне работнитѣ си занятия отъ 15-и октомврий т. г. Записванитѣ продължаватъ. Подробности — публикувани въ Църк. вестникъ брой 33 и въ Пастирско дѣло брой 31 отъ т. г.

II. Въ чужбина.

Еладската църква. Апостолска мисия. Атинскитѣ вестници съобщаватъ, че министерскитѣ съветъ въ Гърция приелъ и обнародвалъ изработения отъ министра на просвѣщенieto законъ за апостолско служение на Еладската църква. Съ товъ законъ се учредява църковна организация, съ право на юридическа личностъ, подъ име „Апостолска мисия на Еладската църква“; тя ще се намира подъ ведомството на Св. Синодъ.

Цѣлта на тази юридическа личностъ е — да организира и групира силитѣ на църквата и практически да освѣтѣи нейния животъ. За постигане тази цѣль Апостолската мисия открива свое училище, въ което ще се дава по-широко образование на съвършилитѣ богословие и ще се оастъргшенствуватъ свещенопроповѣдничитѣ, пастиритѣ и законоучителитѣ. Сжко така тя открива образцово училища по въроучение и създава благотворнитѣ сдружения, като има подъ свое непосредствено ръководство всички проповѣдници.

„За създаване на този институтъ, както и за икономическата му закрѣпване, — пише „Пантеносъ“ (3, IX) — Еладската църква дълго време се бори, понеже бѣ разбрала, че чрезъ туй ще се обнови живоитѣ на църквата, както го изискватъ извънреднитѣ обстоятелства, въ които тя и народътъ се намиратъ. Много правителство, които издава едно следъ друго, не обръщаха никакво внимание на тои сериозенъ въпросъ, макаръ и тѣ да подчертаваха необходимостта отъ прегрупиране на народнитѣ сили и насочването имъ къмъ създаване единъ новъ народенъ животъ. Вече съ товъ законъ се дава благоприятенъ случай на църквата да организира духовнитѣ и нравственитѣ свои сили, за да може да се яви въ тия критически времена като сила, която ще биде въ състояние да приложи програмата си и да изпълни предназначението си. На църквата прочее предстои да оползотвори съответнитѣ срѣдства, които сж въ нѣйно разположение, за да постигне благороднитѣ си цели и да удовлетвори справедливитѣ искания на обществото“.

Църквата да се не мисѣ въ свѣтскитѣ и политическитѣ работи. Напоследкъ Св. Синодъ на Еладската църква изпратилъ повѣрително окръжно до епархийскитѣ архiereи, съ което имъ привлича вниманието върху нуждата да избѣгватъ да даватъ въ вестници или списания публикации, съ които се критикуватъ дѣянията на Св. Синодъ или на правителството, или пъкъ се обсъждатъ въпроси отъ политическо естество. Чрезъ зкрѣпването се подчертава още, че обнародването отъ архiereи статии съ политическо съдържание, критикуванитѣ дѣлата на държавата или защищаване тия или ония политически начала и идеи, е намѣсване въ свѣтскитѣ и политическитѣ работи, което е строго забранено

отъ свещенитъ канони, отъ свещенія апостолатъ и отъ полатата на църквата, за да стои тя надъ всички политически работи.

Каталъжъ окръжното, като говори за предимния дългъ на иерарситъ, подчертава, че то дългъ се состои въ това — чрезъ устна и писмена проповѣдь на словото Божие да засилватъ християнската вѣра въ душитъ на вѣрующитъ и да развиятъ началата на християнската религия за прилагането имъ въ живота, да се занимаватъ съ въпроси, които иматъ отношение къмъ религията и нравствения животъ, къмъ семейството и къмъ възпитанието на децата, като оборватъ разрушителнитъ начала и пропаганди.

Сръбската църква. *Прилагане на новия църковенъ уставъ.* Отъ 1 минали юлий въ Сръбската църква се прилага новиятъ църковенъ уставъ. Споредъ този уставъ, както съобщава „Еклизия“ (5. IX.), патриархътъ, като върховно църковно началство, за отличие отъ другитъ архiereи, носи бѣло було съ кръстъ, а сѣщо и екоклие, на което сѣ изобразени всички сръбски светци. Туй екоклие е подарено отъ държавата на първия патриархъ на възобновената сръбска патриаршия и се предава приемствено на всички наташнии сръбски патриарси. Патриархътъ получава отъ държавата представителни по 35 хиляди динари месечно, автомобилъ и други дарове, необходими за запазване патриаршеското достояние. Въ устава подробно се изброяватъ длъжноститъ и правата на архiereитъ. Споредъ наредбитъ на енорийския клиръ, Сръбската църква е разделена на 21 епархии. Всѣка енория се съставя най-малко отъ 500 семейства, като се прави изключение само за мѣстата, които се намиратъ въ особени условия. Всѣка катедрална църква е длъжна да издѣржа дяконъ. Служебнитъ години на дяконитъ се смятатъ като служебни години на свещенитъ. Свещенитъ сѣ дѣлятъ на времения (свършили висши или нисши богословски училища) и редовни (прекарали поне три години на дяконска или свещенческа служба и издѣржали съ успѣхъ практически изпити, съгласно наредбитъ на особень правилникъ, одобренъ отъ Архиепископския Синодъ). Енорийскитъ свещеникъ, освенъ заплатата, получава и семейно възнаграждение по 120 динари месечно. Служителитъ на църквата се числятъ къмъ държавнитъ чиновницитъ.

Цензура на църковнитъ книги. Както съобщава „Пантеносъ“, Сръбската църква, за предизвикане опасността отъ разпространение на догматически и други заблудения, рушещи църковния редъ и дисциплина, съборно решиа занаяреть да се упражнява цензура на разнитъ църковни книги.

Задължителностъ на църковния бракъ. Св. Синодъ решиа за ония сѣрбузи, които сѣ отъ новитъ земи и сѣ свързани само чрезъ гражданския бракъ, да извършатъ надъ себе си и църковень бракъ въ сръбска църква. Иначе, ще бждатъ отстранени отъ св. Причастие и лишени отъ църковно погребение. Сѣщо е забранено да се даватъ на леца при кръщенето имена, които не се срещатъ въ църковния меседословъ и сѣ несъответствени на Сръбската църква.

Руската задгранична църква. *Особено внимание на германското правителство къмъ нея.* Новата руска православна епархия въ Германия, — пише „Еклизия“ (5. IX.), — официално призната отъ германската държава и намираща се подъ нейно покровителство, получи отъ нея не само мѣсто въ Берлинъ за издигане храмъ, но и помощъ 15 хиляди марки отъ държавното съкровище. Тая благосклонностъ на една неправославна страна къмъ нуждитъ на гонената отъ

своего отечество руска православна църква предизвика изразъ на благодарностъ отъ страна на събора на рускитъ архiereи въ Карловици, за които, при систематичното разрушение на храмоветъ въ отечеството имъ, туй поведение на германцитъ придобива съвсемъ особено значение. „Въ едно време, — пишатъ карловицитъ руски архiereи въ благодарственото си писмо до германския министъръ на изповѣданията, — когато православната църква въ отечеството ни изпитва таквава безпримѣрна по жестокостъ преследвания, вниманието на германското правителство и Вашето лично ни трогва извънредно и предизвика чувство на признателностъ къмъ германския народъ и славния неговъ вождъ г. Адолфъ Хитлеръ и тепли молитви за здраве, дългоденствие и Божия помощъ въ блажитъ имъ грижи“.

Отзивъ за блаженопопачалия митрополитъ Антоний. Органитъ на всички православни църкви съобщаватъ за смъртъта на Киевския митрополитъ Антоний, председателъ на Архиепископския Синодъ за задграничната руска православна църква, като правятъ преценка на неговата личностъ и дейностъ. „На 11 августъ тая година — пише „Пантеносъ“ (27.VIII), органъ на Александрийската патриаршия, — въ Карловици (Югославия) се престави въ Господа бившиятъ Киевски митрополитъ Антоний Храповицки, председателъ на самонаречената Руски Архиепископския Синодъ въ чужбина, роденъ въ 1863 г. Бидейки първиятъ отъ тримата кандидати за патриаршеския тронъ на Православната Руска църква, блаженопопачалиятъ митрополитъ упражни голѣмо влияние върху всички отсѣгиди на руския църковень животъ. На професорското му и пастирско водителство дължатъ благодарностъ твърде много членове на руската иерархия. Напусналъ Русия въ време на болшевишкото движение, той намери помощъ и убѣжище въ Югославия, ждето прекара останалото време отъ живота си. Богъ да упокои душата му въ селенията на праведнитъ“.

А „Еклизия“ (5.IX.) органъ на Еладската църква, посещава на блаженопопачалия митрополитъ дѣлята статия, отъ която правимъ следнитъ интересни извадки: „Въ лицето на преставилия се въ Господа Киевския митрополитъ Антоний Руската църква и православната богословска наука изгубиха единъ сериозень по дейностъ и богословско мажорство духовникъ... Непрекъснато пишешки и по всякъвъ начинъ стойки начело на всѣка духовна дейностъ, той стана именитъ срѣдъ руската иерархия и богословската наука чрезъ всичкитъ си научни работи, но най-вече чрезъ богословствуването си относно *нравствената идея на догмата за Св. Троица*. Следейки отблизку живота на православния грѣцки Истокъ, той спечели неговото почитание, като винаги сѣ удивление и уважение се изразяваше и пишеше за по-старитъ патриаршини, а най-вече за Вселенската. Въ първйтъ фазн на последната голѣма всееросейската война, когато една отъ най-главнитъ прицелни точки, къмъ които бѣха насочени погледитъ на съгласенитъ Велики сили, бѣ славиянтъ Цариградъ, и по което време се мислѣше, че е предстоице негово падане, а рускитъ печатъ бѣ надалъ вой за нуждата да го владѣе Русия, Волонскитъ митрополитъ Антоний бѣ единичникъ, който издигна гласъ за правата върху тоя градъ само на Гърция. Всезвестна стана неговата статия подъ заглавие „Кому трѣбва да принадлежи Цариградъ?“ Въ нея статия той разви сѣ тежестъ и убедителностъ всички исторически и нравствени основания, по които царствующитъ градъ трѣбваше да се предаде на единичникъ имати право на него — гърдитъ. Тая статия, издадена въ отдѣлна книжка и по разни околни пѣтица доставена на пишущия тизъ редоце (тогава директоръ на александрийския „Пантеносъ“), порази английската цензура въ Египетъ, не бѣ възможно да се обнародва

въ патриаршеския органъ. Изпрати се, обаче, въ преводъ отъ Египетъ въ Кипъръ и въ Атина, където обнародването ѝ тогава направи дълбоко впечатление. А следъ болшевишката революция Кнезският митрополитъ Антоний бѣ принуденъ да избѣга съ останалитѣ свои сънародници бѣжанци въ чужбина. Като пристигна въ Атина, не само отъ държавата той бѣ чувствително подпомогнатъ, но и въ университетата му бѣха указани почести чрезъ особена за него речъ на редовния тогава професоръ въ Богословския факултетъ архимандритъ Хрисостомъ Паладопулу (въ присѣствие на членоветѣ на Сената, професоритѣ и много други учени хора), който направи изложение за научнитѣ негово богословски работи. Следъ като замина за Сърбия, митрополитъ Антоний, благодарение на голѣмото си влияние върху разсѣянитѣ въ чужбина руси, успѣ да основе въ Карловици постояннѣ управляващъ „синаодъ“ отъ бѣжливцитѣ руси-архиереи, на който почини едва ли не цѣлото православно руско разсѣяние, където и да се намираше то. Гонежне туй деание на учредяване църква въ предѣлитѣ на друга църква не бѣ признато официално отъ истиннитѣ църкви, като несъгласно съ поддържаното навсѣгжде каноническо статукво, предизвика у стареца-неархъ горчиви осаждания на Вселенската патриаршия, нѣкогашъ минаваща всѣкаква мѣрка, чрезъ което се породѣ студения у всички, които иначе сѣ голѣма почоть се отнасяха къмъ побѣдѣлия старецъ. Изобщо, обаче, може да се каже, че смъртта му предизвика скръбъ у задграничитѣ консерватори руси и у всички, които нѣкакъ си отблязу познаваха неговата разнообразна църкова дейность и ценното му богословско творчество. Богъ да го упокои въ селенията на праведнитѣ!*

Бачковска Св. Обитель „Св. Богородица.

Обявление № 1192. Обявява се на заинтересованитѣ, че на 23 октомврий 1936 година, отъ 15 до 17 часа въ Асеноградското даянско управление, ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаването подъ наемъ, за срокъ 3 години, монастирскитѣ доктони № № 3, 6, 7, 8, 9 и 10 севернѣ редъ и № № 2, 6, 7, 8, 9, 10 и II етажъ юженъ редъ на улица „Бай Василко“ въ Асеноградъ. Заглогъ за правоучице въ търга 10% отъ първоначалната цена за всѣки докюнъ или общо всички докюни. Разноснитѣ за гербу, публикация, сключаване договора и други за смѣтка на наемателя. Тържинитѣ нима се виждатъ въ управлението на монастиря — мѣстоа Асеноградъ.

Асеноградъ, 21 септемврий 1936 година.

Отъ монастирското управление.

Кнежанско църковно настоятелство.

Обявление № 125. Обявява се на интересующитѣ се, че на 16 деень отъ публикуваното настоятелство въ Църковенъ вестникъ, отъ 4—5 часа следъ пладне т. г. ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция, за отдаване подъ наемъ църковния докюнъ, находящъ се въ с. Кнежа, за срокъ отъ 1 ноемврий 1936 г. — 31 октомврий 1939 г. включително съ първоначална цена годишно 1440 лв. Законитѣ за Б. О. П. и правилникитѣ за прилагането му сж задължителни.

с. Кнежа, 22 септемврий 1936 година.

Отъ настоятелството.

КАМБАНИ

църковни и училищни

изработватъ нови по конкурсъ и преливатъ спукани на самото мѣсто или въ София. Само за труда ми се плаща 7 лева на мѣр.

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолѣяръ

ул. Татарлий № 65. — София (9).

1—279—1

Св. Синодъ на Българската Църква.

Обявление № 6440. На 16 деень отъ публикуваное обявлението въ „Държавенъ вестникъ“ Канцеларията на Св. Синодъ ще произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ, срокъ една година, магазинъ № 3 зданието на фонда „Общи църковни нужди“ на пл. Св. Недѣля и ул. „Клементина“.

Дезизна цена 38.000 лв. годишно.

Начало преговоритѣ 10 часа. Документитѣ се приематъ до 11 часа.

Заглогъ 5% отъ предложени наемъ.

Поемнитѣ условия на разположене всѣки присѣственъ деень въ Канцеларията на Синода.

София, 28. IX. 1936 год.

Отъ Канцеларията.

Обявление. Настоятелството на църквата „Св. Троица“ въ с. Климентиново, Пловдивска околия, обявява че ениорята, състояща се отъ селото Климентиново съ 400 къщи е вакантна.

Желаящитѣ кандидати семинаристи да я заематъ нека изпратятъ документитѣ си въ Св. Пловд. Митрополия а самитѣ тѣ да се явятъ въ селото за опознаване.

с. Климентиново, 22 септемврий 1936 год.

Отъ настоятелството.

Кортенско Църковно Настоятелство.

Обявление № 24. На 11 октомврий т. г. въ часа следъ обѣдъ, въ канцеларията на храма, ще се произведе търгъ, за отдаване на наемателя, църковнитѣ ниви: Нива м. Мустафа—Замиска чешма 64 декара.

„ м. Подъ Асакня „ 62 „

„ м. Арка „ 16 „

„ м. Калугера „ 7-5 „

За срокъ отъ 3 години. Първоначална цена 40 лв. на декаръ.

Земца за Б. О. П. се спазва. Поемнитѣ условия се палятъ въ църковната канцелария.

Разноснитѣ сж за смѣтка на наемателя.

с. Кортенъ, 24. IX. 1936 година.

Отъ Настоятелството

Църковно Наст. с. Виноградецъ, Пазарджишко

Обявление № 39. Горното настоятелство обявява на интересующитѣ се, че на 11 октомври т. г. отъ 11 до 12 часа въ църк. канцеларията ще се произведе търгъ за продажбата на църковното гродзе.

Първоначална оцѣнка 2 лв. мѣр.

Поемнитѣ условия могатъ да се узнаятъ во всѣко време въ църковната канцелария.

с. Виноградецъ, 24. IX. 1936 г.

Отъ Настоятелството

Цървишко Църковно Настоятелство, Дупнишко

Обявление № 1155. Настоятелството при църквата въ с. Цървице, Дупнишка околия, обявява, че ениорята нѣтъ отъ 180 къщи, разположена въ плавинско мѣсто е вакантна. Търси кандидатъ за свещеникъ по възможность съ богословско образование. Желаящитѣ да ржкоположатъ, да подадатъ заявление въ срокъ отъ 20 деена съ документи въ Архидрейското Намѣстничество и се явятъ лично за утвържане и опознаване.

Отъ Настоятелството.

Църковенъ магазинъ

„Св. Никола Чудотворецъ“

София, ул. Ки. Клементина 12 (жгъла Ц. Колоний)

Всичко за пълна украса на св. храмове.

Поръчки се изпълняватъ отъ специалитѣ майстори и дипломирани художникѣ съ благословение на Св. Синодъ, при добросъвестна, финна изработка и най-низки цени.

Голѣтъ изборъ на репродукции отъ религиозни картини и книжки икони; поправка на стара утваръ. Всички издания на Св. Синодъ.

1—215—2

А. Ушановъ—И. Никулджъ.

Печатница С. М. Стайковъ — София

Гл. редакторъ: † Траянополски Епископъ Антимъ.